

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 40.— K
Félévre 20.— „
Negyedévre 10.— „
Egy hónapra 3'40 „
Egyes szám ára 12 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL:
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 242. szám.

Kedd, október 23.

A háboru hirei.

A tegnapi Wolff-jelentés.

Berlin, okt. 23. A Wolff-iroda jelenti:

A flandriai reggeli támadások csekély területi nyereségtől eltekintve, amelyet az ellenség Langemarktól északra elért, mind meghiusultak.

A Menin—Ipern-i utnál is teljesen összeomlott egy erős angol támadás.

Soissonsól északkeletre a tüzérségi csata átmeneti csökkenés után reggel ismét teljes erejűvé fokozódott.

Az Ösel, Moon és Dagó szigeteken szerzett zsákmány 20.000-nél több fogoly, száznál több ágyu, valamint nagyszámu hadiszer.

Orosz jelentés Ösel és Moon szigetek elvesztéséről.

Szentpétervár, okt. 23. Hivatalos.

Ösel és Moon szigetek az ellenség kezébe jutottak.

Az ellenség által tett intézkedések ellenére, hogy a Moonsundból való kijáratot elzárják, sikerült nekünk nemcsak haderőink zömét, hanem a Moonsundban levő összes hajóinkat teljes rendben megmenteni.

A feladott bázist katonai célokra hasznavehetetlenné tettük.

Haderőink az ellenség új támadásai ellen védik a finn tengeröblbe vezető utat.

Flottánkhoz beosztott egyik angol tengeralattjáró a Rigai-öbölben két torpedót lőtt ki egy német dreadnoughtra, de találatot nem állapíthatott meg, mert az ellenséges haderők elől elmenekülni kényszerült. Később újból felbukkant és elsüllyesztett egy csapatszallító gőzöst.

Elsüllyesztett angol monitor.

Berlin, okt. 23. A Wolff-iroda jelenti vasárnap estéről:

A tizenkilencedikére virradóra Dünkirchen kikötőjében megtorpedózott angol monitort — mint újabban jelentik — német torpedónaszádok támadása elsüllyesztette.

Az Egyesült Államok csatlakoznak a londoni egyezményhez.

London, okt. 28. A Timesnek jelentik Washingtonból:

Az Egyesült Államok legközelebb aláírják a londoni egyezményt, amely szerint külön békét nem kötnek.

Hétmillió tonna az entente hajótérvesztése.

Bécs, október 23. Hivatalos jelentés.

A központi hatalmak hadi rendszabályai következtében az ellenségeink által használt kereskedelmi hajókból *szeptember havában hatszázhetvenkétezer tonna hajótér pusztult el.*

Ezzel a számmal a korlátlan buvárhajóharc kezdetétől 6,975.000 bruttó tonna hajótérrel semmisítettünk meg.

Az orosz kormány Pétervár kiűritéséről.

Szentpétervár, okt. 23. Délutáni telefonjelentés.

Szerdán minisztertanács lesz a vezérkari főnök, az északi hadsereg főparancsnoka és Finnország főkormányzója bevonásával, amelyen Pétervár és a finn tengerpart egyes városainak kiűritéséről tárgyalnak.

Veszélyben az orosz flotta.

Luzern, okt. 23. Délutáni telefonjelentés.

Az orosz lapok aggódnak, hogy az orosz flottát a németek könnyen bekeríthetik.

Minden percben várják a hírt, hogy az Ösel-csatornában blokkírozott orosz flotta megadta magát, vagy elpusztult.

A német aknavetők lázasan dolgoznak, hogy megtisztítsák a finn öblöt az aknáktól.

Az entente kormányok válsága.

Páris, október 23.

A tegnapi minisztertanács a kormány lemondásának kérdésével foglalkozott. A határozatról semmi nem szivárgott ki.

Hir szerint Painlevé utódja Viviani lesz.

Páris, október 23. Havas. Délutáni telefonjelentés.

Painlevé a kamara hétfői ülése után Poincaréhoz ment, hogy beadja a kormány lemondását.

Poincaré kijelentette, hogy nincs oka a lemondás elfogadására és megkérte Painlevét, hogy vonja vissza lemondását.

Berlin, október 23.

Az olasz lapok megbukottnak tekintik Bosselli kormányát. Utódjául Giolitti valamelyik személyes hívét emlegetik.

Kühlmann államtitkár Bécsben.

Bécs, október 23.

Kühlmann államtitkár a tegnapi délelőtti folyamán tanácskozott Czernyn gróf külügyminiszterrel.

Délben Czernyn gróf és felesége reggelit adtak Kühlmann tiszteletére, délután Kühlmann és Czernyn gróf folytatták tanácskozásait.

A német külügyi államtitkár este Berlinbe utazott.

Bécs, október 23.

Kühlmann német külügyi államtitkár kijelentette, hogy Németország a háboru után nem akar gazdasági téren támadólag fellépni mostani ellenfeleivel szemben. Ellenkezőleg azt kívánja, hogy a gazdasági háboru a béke idején teljesen kizárva legyen.

Kühlmann nagyon elismerőleg nyilatkozott Wekerle Sándor magyar miniszterelnökről és Czernyn gróf külügyminiszteréről.

A képviselőház ülése.

Budapest, okt. 23. Délutáni telefonjelentés.

A képviselőház ma délelőtti Szász Károly elnöklete alatt ülést tartott, amelynek elején az elnök közölte, hogy Holló Lajos szombatról elmaradt interpellációját ma este 8 órakor fogja előterjeszteni.

Ezután folytatták az indemnitás vitáját.

Az első szónok Haller István, aki a néppárt álláspontját fejtegeti.

Ezután Vadász Lipót volt államtitkár szólalt fel. Beszédében élesen támadja a cseheket, akik szerinte koncentrációs támadást intéznek Magyarország ellen. Mi ellenünk irányul ma — mondotta — minden nemzetiségi ideál és Ausztriában egy hang se hallatszott az ellenünk irányuló támadásokkal szemben. Nem tudom, ki ma a monarchia tanítómestere, de ha így tanítják a monarchia népét a hűségre, annak nagyon siralmas következményei lesznek.

Vadász Lipót után Wekerle miniszterelnök szólalt fel és bejelentette, hogy a választói reform törvényjavaslatát 2—3 hét múlva beterjesztik, kijelentette továbbá, hogy az osztrák támadásokkal szemben az osztrák kormánytól igyekezett biztosítékokat szerezni. Legfelső helyen is kapott biztosítékokat arra nézve, hogy az osztrák nemzetiségi törekvéseket csak a mostani tartományi határokon belül fogják megvalósítani.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, október 22.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harcéri eseményekről:

Keleti harcér:

Fontosabb esemény nem volt.

Olasz harcér:

A Rolle-szoros-ut mindkét oldalán, a Pelegrino-völgyben és a Marmolata vidékén a harc tevékenység feléledt. A Monte Siefen sikerült egy ellenséges támaszpontot felrobbantani, a Codevolle-völgyben egyidejűleg támadó rohamcsapatok a második ellenséges vonalig nyomultak előre, az ellenségnek súlyos véres veszteségeket okoztak és néhány fogollyal ismét a kiinduló állásba tértek vissza.

Délkeleti harcér:

A Szcumbi nyugati partján osztrák-magyar és német csapatok támadása néhány francia állás birtokába juttatott bennünket.

A vezérkar főnöke.

Események a tengeren:

Október 18-án könnyű tengeri haderőnk egyes részei a Helgoland cirkáló vezetésével az ellenséges szállítók megzavarása céljából előretörést hajtottak végre a déli Adriára. Az előtörés folyamán ellenséges hajókat nem láttak, noha flottilánk hosszabb ideig tartózkodott az olasz partok közelében.

Az ellenséges repülőknél és egy tengeralattjárónak 19-én reggel egységeink ellen intézett támadásai hatástalanok maradtak. Tüzelésünkkel felgyújtottunk egy olasz repülőgépet, amely szétzúzódott.

A mi repülőcsoporthoz a messze délnyugatra, hajóink látókörletén kívül megjelenő tulnyónó erejű olasz tengeri haderőket eredményesen bombázta. Egy olasz romboló a közvetlenül mellette lecsapó bombától láthatóan megsérült.

Tengeri haderőnk és repülőnk teljes számban és sértetlenül tértek vissza.

A hajóhad parancsnoksága.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, október 22.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harcér:

Rupprecht trónörökös hadserege: Flandriában tegnap a tüzérek a Houthouster-erdőtől a Cammines—Ypern-i csatornáig ismét nagy erejűvé fokozódott, sok helyütt pergőtűzzé dagadva reggelig heves maradt. Ma reggel eddig érkezett hírek szerint Draiban és Pölkapelle között francia-angol támadások kezdődtek.

A német trónörökös hadserege: Az Ailette-lapályon és Dragennál a tüzérségi csata az összes harc eszközöknek legnagyobb mérvben való latbavetésével az egész nap folyamán és csupán csekély szünetekkel éjjel is tovább tombolt. A Chemin des Dames középső szakaszán a tüzelés időnként igen élénk volt.

A Champagneban és a Maas mentén is erősbödött a harc tevékenység.

Tegnap 12 ellenséges repülőgépet és egy kötött léggömböt lőttünk le.

Keleti harcér:

Az egész Dagó-sziget birtokunkban van. Több mint 1200 foglyot és néhány löveget szállítottunk be és nagy készleteket zsákmányoltunk. Szárazföldi haderőnk és haditengerészetünk 9 nap alatt hajtotta végre közösen azt a műveletet, amely Ósel-, Mohn- és Dagó-szigeteket, a Keleti tenger keleti részének kulcsfontosságú német kézre juttatta. Ujabb bizonyítéka ez szárazföldi haderőnk és haditengerészetünk támadó erejének. Együttműködésünk is mintaszerűnek nevezhető.

Macedon arcvonala:

A Szcumbi-völgyben csapataink a szövetséges csapatokkal együtt a franciáktól támadásban néhány magaslati állást ragadtak el, amelyeket erős előtörésekkel szemben is megtartottak. A Monastir—Rossna közti uton az ellenség ismételt támadásai meghevesültek. Itt és a Vardar mindkét partján nagy kiterjedésű szakaszokon a tüze és erős maradt.

Ludendorff.

A FALU

A községek szövetsége.

A „Torontai” napilapban megindított akcióm a községek szövetsége ügyében olyan élénk és biztató hangokat váltott ki az ország több részében, magában a fővárosban is, hogy indítva éreztem magam a szövetségre vonatkozó nézeteimet, terveimet és érveimet röpiratba foglalva, a nagy nyilvánosság elé vinni. A kézirat készen van; munkám, amelyhez az előző dr. Steuer György Torontalmegye főispánja írja, rövid idő múlva el fogja hagyni a sajtót, hogy bejárja az országot az eszme terjesztése céljából.

Ohajtom: e végtelen fontos ügyet az országos jegyzői egyesület folyó évi december hónap tartandó közgyűlése elé terjeszteni és indítványozni, hogy vegye kezébe az ország jegyzőinek kara a községek szövetségének dolgát és segítsen az eszmét megvalósítani.

A szövetkezés óriási erejét Németországban láthatjuk megnyilvánulni és mivel a háboru alatt sokat tapasztaltunk és tanultunk, remélem, hogy az elvetendő mag termékeny talajra fog találni.

A németek belátták véres háborúik során, hogy csak akkor lesznek igazán hatalmasak és legyőzhetetlenek, ha minden szétforgácsolt erőt koncentrálnak, gazdaságilag és kulturpolitika tekintetében az ideális magaslatot elérik.

Ebben a tudatban írja nagybúszkán Verworm Miksa „Die biologischen Grundlagen der Kulturpolitik” című értekezésében: „Vajjon miben rejlik a mostani háboru oka? Hogyan lehetséges, hogy a szellemi magaslaton álló kulturállamok kormányai utján a legörültebb hazugságokat kiáltják világgá? Ugyan, mi a jelenlegi háborunak, amelyet ellenségeink „kulturháborúnak” neveznek, a célja? Megsemmisítés? Hát lehet egy hatalmas kulturállamot egyáltalán vége megsemmisíteni? Van vajjon „néphatal”, amelyet a természet éppen

úgy megkiván, mint az egyes emberek kimulását...”

A mi szeretett hazánkban sok mindennek kell még történni, hogy egységes, erős, befelé és kifelé hatalmas államot alkossunk!

A nemzetiségi kérdést ki kell küszöbölni, a községeket, azok lakosait jómóduvá, megelégedetté kell tenni, gazdaságilag, társadalmilag nagyot kell fejlődnünk, hogy azokká lehessünk, akik lenni akarunk!

Sziklaszilárd a meggyőződése, hogy a községek szövetségének létrejötte mindezt nagyban elősegítené, a korszakalkotó reformmunkákból a szövetség olyan részt venne, hogy a magyar kormánynak hűséges segítő-társa lenne, a minden viharral dacoló, erős nemzeti állammak legszilárdabb pillérjévé válna!

Mint munkámban, többek között kifejttem, a háboru után az állam teste annyi sebből fog vérezni, hogy óriási munkát fog okozni a kormánynak csupán az állami intézményeket, állami élet körébe vágó dolgokat fejleszteni és rendbehozni! A községekre évtizedek múlva sem kerülhet sor, azoknak kötelessége: önmagukról gondoskodni.

Ha a községek országos szövetsége, párhuzamosan a pénzügyekkel létrejön, a községek gazdasági, kulturális és szociális érdekeinek előmozdítására olyan hatalmas erőforrás nyílik meg, hogy számtalan vitális kérdést, amelyek utópisztikusnak tetszettek, könnyen meg lehet majd oldani.

Mint hogy a községek sorsa kétségtelenül a községi jegyzők kezébe van letéve, sikert csak úgy remélhetünk, ha maguk a jegyzők igyekeznek majd a képviselőtestületeket rávenni, hogy a szövetségbe lépjenek be. A községek saját érdekéről van szó, nem hinném, hogy saját érdekük ellen határoznának. A felsőbb hatóságok pedig, minthogy végeredményben az állam jóvoltáról történik gondoskodás, bizonyára hozzá fognak járulni ahhoz, hogy a szövetség megalakuljon.

Számítok arra is, hogy a magyar sajtó, amely már annyi szép és üdvös dolgot segített tétő alá hozni, ez esetben sem fog cser-

ben hagyni bennünket. Minthogy országos ügyről van szó, feltétlenül szükségünk van a sajtóra, hogy minél szélesebb körben ismertté lehessen tenni a tervet.

Mennyi szövetség jött már létre nálunk is és valóban csodálatos, hogy a magyarországi községek, amelyeknek érdekeik annyira azonosak, még nem találtak módot a szövetkezésre?!

A szövetség célja mi lenne? Az összes községi intézmények, vállalatok felkarolása, egyesítése, fejlesztése, boldog községeket, ezáltal járásokat, vármegyéket és végül: boldog országot teremteni!

A háboru után előtűnő számos kérdés megfelelő elintézéséhez nagy, kiterjedt és intenzív erő kell; lehet-e nagyobb erőt elképzelni, mint, ha az ország községei egymással szövetségre lépnek?!

Munkámban realizálni igyekeztem a kérdést és lehetőleg minden irányban direktívákat szabtam, amelyek természetesen, megváltoztathatók, csak alapot kívántam szolgáltatni. Éppen ezért nagy vonásokban a szövetségre és pénzügytervezetere vonatkozólag alapszabálytervezeteket is dolgoztam ki.

Mindegyik szövetség vagy pénzügytervezet, ha nem a gyakorlati életbe vágó dolgokat akar szolgálni, nehezen alakul meg; de, láthatjuk nap-nap után, hogy ha olyan célt tűz ki maga elé ilyen vállalat, amely tágas érdekköröket érint, minimális rövid idő kell ahhoz, hogy az ige tetet öltönn.

Nagy horderejű kérdés a községek szövetségének megalakítása. Munkába is fog kerülni, míg létrejön. De én ismerem az én kartársaimat, anélkül, hogy dicsérjem őket, tudom, hogy sok, lehetetlennek látszó dolgot is keresztülvittek már. Akkor, amidőn egy olyan történelmi jelentőségű intézményt lehet létrehozni, mint a községek szövetsége, amelynek megalakulása az ő nevékhöz fűződik és amely az ő érdekeiket is közvetíteni volna hivatva: nem hiszem, hogy itt is eredményes munkát ne végeznének!

Midőn még röpiratomnak tartalomjegyzékét, közlöm, amely sejtetni enged, milyen célokot vélek a szövetség részére kitűzni, arra kérem szeretett kartársaimat, szenteljenek időt a jövőbe nyúló, nagy horderejű terv tanulmányozására, megvitatására és tegyék lehetővé, hogy a községek általános helyzete, a honpolgárok millióinak sorsa egy szebb korszakot érthessen el!

Munkám a következő eszmecsoportokat öleli fel, amelyek alapján a szövetség és szövetségi pénzügytervezet működését megkezdené:

- I. Indokok a szövetkezésre.
- II. A szövetség megalakítása.
- III. A szövetség feladatai.
- IV. A községek támogatása általában.
 - a) Községi ingatlanok jövedelmezőségének fokozása.
 - b) Községi tőkepenzek gyümölcsösztetése.
 - c) Községi üzemek fejlesztése, újak létesítése.
 - d) Községi és járási intézmények istápolása.
 - e) Községek pénzügyeinek rendezése, azok anyagi támogatása.
 - f) Háziipar fejlesztése.
- V. Iparvállalatok, gyárak létesítése.
- VI. Utak építése, vasutak szervezése, hajózás.
- VII. Állattenyésztés, állatbiztosítás.
- VIII. Közegészségügy.
- IX. Gazdasági és ipari szakiskolák felállítása, népművelés.
- X. Hadi rokkantak, özvegyek és árvák ellátása, gyermekvédelem.
- XI. Munkástelepek létesítése, az Amerikából és egyéb helyekről való visszatelepítés előmozdítása.
- XII. A szövetségi pénzügytervezet.
- XIII. A községek szövetségének alapszabálytervezete.
- XIV. A községek szövetsége pénzügytervezetének alapszabálytervezete.

Zárszó.

Hassunk oda, hogy a pokoli küzdelemből — amelynek remélhetőleg utolsó lángjai csapnak most fel — kikerülő polgártársaink, akik életüket olyan sokszor kockára tették értünk, akik akár testi épségben, akár megrokkantva térnek vissza a családi tűzhelyhez: találjanak itthon rózsapiros, ébredő hajnalt, amely után majd a felkelő napnak élető sugara egy szebb és boldogabb Magyarországot melengtetnek.

Hazafiasabb és nemesebb munkát ennél nem végezhetünk!

D. Bodó Máttyás.

HIREK

— **Személyi hir.** *Tordai Sándor* László m. kir. csendőrezredes, a II. sz. csendőrkörület parancsnoka, a Torontálvármegyében elhelyezett csendőralosztályok megszemlélése után a helybeli csendőralakulások megszemlélése végett ma este városunkba érkezik.

— **Adományok a vármegyei anya- és csecsemővédelem céljaira.** A bogárosi gazdaünnep alkalmával tartott közös ebéden *Abend-schein* Miklós bogárosi kereskedő 1000 koronát adott át dr. *Steuer* György főispánnak az a kijelentéssel, hogy azt a gazdaünnep hatása alatt a maga és felesége *Laub* Margit nevében a vármegyei anya- és csecsemővédelmi akció céljaira szánta. Ezzel kapcsolatban a főispán *Friedrich* Péter bogárosi községyi jegyzővel felszólítást intéztetett a jelen voltakhoz, hogy az anya- és csecsemővédelem céljaira kiki anyagi erejéhez képest adakozzon. Az ott megejtett gyűjtés mindjárt 875 K 40 fillért eredményezett, úgy hogy a főispán ma *Jankó* Agoston alispánnak 1875 K 40 fillér összeget adott át, hogy azt a vármegyei anya- és csecsemővédelmi alaphoz csatolja.

— **A szegény iskolásgyermekéért.** A nagybecskereki iskolagyermekbarát-egylet a következő kérelemmel fordul a jótékony emberbarátokhoz:

„A nehéz háborus viszonyok közepette egy-letünkre a szokottnál nagyobb feladat vár. A zord tél már küldi hirnökeit, nemsokára ő maga is megjelenik. A vékony nyári ruhák le-kiváncokoznak a vézna testekről, a láb nem képes majd meztelen maradni. A szegény gyer-meknek száma megnövekedett: nemcsak azok szorultak támogatásra, akik rendes körülmé-nyek között is amnyira szűkölködők, hogy szü-leiktől nem részesülhetnek meleg ruházatban, nemcsak azok, akiknek apjuk hadbavonult, hanem azok is, akiknek keresetképes atyjuk, bár nem vonult hadba, a szomorú gazdasági viszonyoknál fogva kereset nélkül maradt. Mindezeknek iskoláztatása csak úgy lehetséges, ha a társadalom, mint eddig, nemes szívvvel hozzájárul ezeknek felruházásához. Egyletünk ezért fordul eddigi pártfogóihoz, a könyörüle-tes adakozókhoz, tegyék lehetővé, hogy céljá-nak lehetőleg meg tudjon felelni: hogy fel-ruházhassa a mezteleneket és meleg takaró-val láthassa el az abban szűkölködőket! Szí-ves adományait kérjük *Menczer* Lipót egy-l. elnökhöz vagy *Wégling* István áll. isk. igaz-gató, egy-l. pénztárhoz beküldeni. Kiváló tisztelettel: Az elnökség.

— **A Simplon-alagut építője meghalt.** Kassel-ből érkezett a távirati hír, hogy *Brandau* Károly mérnök, a Simplon-alagut hírneves építője, ott 68 éves korában meghalt.

— **Zár alá veszik a diót.** A hivatalos lap vasárnapi száma kormányrendeletet közöl, amely elrendeli a diókészletek kötelező beje-lentését és zár alá vételét. Minden készletet, amennyiben az 50 kilót meghaladja az orszá-gos zöldség, főzelék és gyümölcsforgalmi rész-vénytársaságnál kell bejelenteni. Ha a zár alá vett készlettel tizenöt napon belül nem ren-delkeznek, a tulajdonos ismét szabadon intéz-kedhetik.

— **A Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank-nál jegyzett VI. kibocsájtású hadikölcsönköt-vények az intézet pénztáránál átvehetők.**

— **Felhívás.** Mindazon hölgyek és urak, kik megfelelő hanggal és jó zenei hallással bírnak és a róm. kath. plébániatemplomban vasár- és ünnepnapok alkalmával a kóruson egy ujonnan szervezendő énekkarban közreműködni óhaj-tanak, felkéretnek, hogy ebbeli szándékukat *Weninger* József egyházi karnagynál f. évi november hó 1-ig jelentsék be, ahol a to-vábbiakra nézve kellő felvilágosításban is ré-szesülnek.

— **Köszönet.** A nagybecskereki gyermek-barát-egylet részére a következő adományok folytak be: Dr. *Pollák* Győző 50 K, *Kammer* Zsigmond, *Hollaender* Erzsébet és *Hollaender* Károlyné 10-10 K, *Steinitzer* Gézáné 20 K, *Maurer* Andor és ifj. *Maurer* Gyula 2-2 ko-rona. A nemeslelkű adakozóknak ez uton-mond hálás köszönetet az egylet elnöksége.

— **Szintársulatunk az országos színészköz-gyűlésen.** *Bethleni-Bruckner* László igazgató, *Gyárfás* Ödön és *Fávor* Ervin Budapestre utaztak az országos színészegyesület közgyű-lésére.

— **Borítal és husfogyasztási adó bérbeadása.** A nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgatóság közhírré teszi, hogy a nagybecskereki járás-ban fekvő *Felsőelemér*, *Alsóelemér* és *Oécska*, a törökbecsei járásban fekvő *Beodra*, *Karlova* és *Melence*, a nagykikindai járásban fekvő *Ba-sahid*, valamint a perjámosi járásban fekvő *Perjámos* községek területén fizetendő bor-, ital-adó és husfogyasztási adó beszedési joga az 1918 jan. 1-től 1918 december végéig terjedő időre f. évi november hó 5-ikén d. e. 9 óra-kor a nagybecskereki m. kir. pénzügyigazga-tóság helyiségében nyilvános árverésen haszon-bérbe adatik. A részletes bérleti feltételek a pénzügyigazgatóságnál és a pénzügyi biztosságnál a szokásos hivatalos órákban megtekin-tethők.

SZINHÁZ, ZENE

Heti műsor.

Okt. 23. *Kedd:* (Páros 2.) *Vengerkák*
Okt. 24. *Szerda:* (Páratlan 3.) *Urasági inas* kerestetik.
Okt. 25. *Csütörtök:* (Páros 3.) *Urasági inas* kerestetik.
Okt. 26. *Péntek:* (Béreltszűnet 3.) *Gólem.*

Az előadások kezdete este fél 8 órakor.

Vengerkák. A szintársulat drámai együttese tegnap este mutatkozott be *Pásztor* Árpád és *Góth* Sándor színművében a *Vengerkákban*. A darabról, a színpadra átdolgozott regényről, amelyben sokszor hiányzik a drámai frissesség, amely nem egyszer tulságosan elnyújtott és terjengősen epikai, most ne beszéljünk, néz-zük csak az előadást, a színészi produkciót.

Zöldi Vilma Anna szerepében gondosan ki-dolgozott, igazán kvalitással színjátszást muta-tott. Gyönyörű magyarsággal beszél, gondosan oldja meg feladatát. Sok élvezetes estét remé-lünk tőle első bemutatkozása alapján.

A herceg szerepében *Kemény* Lajos nyuj-tott teljesen érett alakítást és nagy rutinu, széles skálájú színésznek mutatkozott, akinek nehéz színészi feladatok megoldása is sikerül.

Az öreg hercegnét *Vécsey* Ilona játszotta fölünyes biztossággal és sok finomsággal, míg özvegy *Ránki* Dezsőné szerepében *Váradi* Mariska ügyes színésznőnek bizonyult, aki nagyszerűen eltalálta a gyermekét féltő, gyer-mekéért aggódó anyának hangját.

Balázs Mancsi, *Bér* Matild, *K. Levedovszky* Irma, *Horváth* Erika és a többi szereplők is méltóképp csatlakoztak a négy vezető szereplő-höz, úgy hogy a tegnapi előadás után a drá-mai ensemble további működése elé is nagy várakozással nézünk.

„**Urasági inas kerestetik**” bemutató előadás. A legmulatságosabb bohózatok egyike kerül holnap bemutatásra, melyben egymást kergetik a legvidámabb jelenetek. Aki egy estét kelle-mesen akar eltölteni, el ne mulassza a vidám-ságtól szíparkázó bohózat megtekintését, amely-ben *Zöldy* Vilma, *Béhr* Matild, *Balázs* Mancsi, *Kertay* Ilona, *Kemény* Lajos, *Radócz* Ferenc, *Fodor* Arthur, *Varga* Béla a hálás szerepek kreálói. A bohózatot *csütörtökön* megismétlik. *Kemény* Lajos főrendező személyes vezetése mellett a próbák serényen folynak.

TŐZSDE

— Délutáni telefonjelentés. —

A keddi magánforgalom megtartotta szilárd-ságát. Magyar Hitel és Rimamurányi ma is emelkedett, Államvasut és Osztrák Hitel tar-tottnak mutatkozott.

Magyar Hitel 1370, Osztrák Hitel 957, Le-számítoló Bank 834, Jelzalog Bank 560, Ma-gyar Bank 925, Hazai Bank 540, Fabank 1085, Forgalmi Bank 750, Rimamurányi 1360, Köz-uti 968.

Segédjegyző.

Kerestetik gyakorlattal bíró okleveles egyén, egyelőre helyettesítés útján betöltendő rend-szeresített *segédjegyzői állásra*.

Javadalmazás a helyettesítés tartamára napi 6 kor. és szorgalmához, megbízhatóságához képest mellékjövdelem.

Az állás azonnali elfoglalása kívánatos.

Bánlak, 1917 október 16-án.

905-33

Eőljároság.

A párdányi főszolgabírótól.

4291-1917. szám.

905-32

Pályázati hirdetés.

A fényi községi *írnok-végrehajtói állásra* pá-lyázatot hirdetek.

Az állás évi 1000 korona fizetéssel és sza-bad lakással van javadalmazva.

Pályázati határidő 1917 október 23.

A választás idejét később fogom kitűzni.

Párdány, 1917. évi október hó 20-án.

Hertelendy, főszolgabíró.

A párdányi főszolgabírótól.

4290-1917. szám.

907-3,2

Pályázati hirdetés.

A párdányi községi *írnoki állásra* pályázatot hirdetek.

Az állás 1000 korona évi fizetéssel van összekötve.

Pályázati határidő 1917 október 28.

A választás idejét később fogom kitűzni.

Párdány, 1917. évi október hó 20-án.

Hertelendy, főszolgabíró.

Eladó különféle szoba-butor.

2 ágy, 1 szekrény, 2 szék, 1 kredenc, 2 hokerli, 1 konyha-asztal, 1 állvány és külön-féle konyha-edény, valamint ágynemű is.

Bővebbet: 911

PIKING JAKAB ügynöknel
Nagybecskerek, *Martinuzzi-utca 1.*

Az október hó 16-iki fehértemplomi or-szágos vásárról Nagybecskerek felé lábon való hajítás közben

elveszett

2 (kettő) darab 3 éves vörös-tarka **üsző**

hátsó lábón (combon) ollóval nyirt P. N. betű jelzéssel, 910

továbbá 1 db piros tarka 12 éves **tehén.**

Ki megtalálja vagy értesít, hogy hol vannak, illo jutalmat kap. — Ertesitendő:

Porcseller János
mészáros, Nagybecskerek.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az állam részére

lovak

készpénzfizetés mellett

vásároltatnak

és pedig minden kedden Nagybecskere-ken s minden szerdán Nagykikindán, továbbá folyó hó 25-én Párdány és 27-én Pancsován.

Nyilvántartási lappal ellátott lovak is vásároltatnak.

912

Lónyilvántartó tiszt.

Az „Első Módosi Hengergőzmalom r.-t. felszámolás alatt”

1917. évi november hó 7-én délután 2 órakor a Módosi Takarékpénztár irodahelyiségében a végelszámolás iránti első

közgyűlését

fogja megtartani, melyre a volt részvényesek, mint érdekeltek, tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. Einők, jegyző és jegyzőkönyvhitelesítők választása.
2. A felszámoló-bizottság jelentése a végelszámolás iránti eddigi eredményről.
3. A mérleg előterjesztése és a felmentvény megadása.
4. Meghatalmazás a felszámoló-bizottságnak a még fennálló vagyonértékeknek további kezelése iránt.
5. Egy felszámoló-bizottsági tag elhalálozásának bejelentése, annak helyébe esetleg új tagnak választása.
6. Netáni indítványok.

Módos, 1917. évi október hó 10-én.

A felszámoló-bizottság.

VAGYON.	MÉRLEG-SZÁMGA		TEHER.	
Kézpénz	24374	88	Vételár	19317 95
			Idei nyereség	5056 93
	24374	88		24374 88

TARTOZIK.	EREDMÉNY-SZÁMGA.		KÖVETEL.	
Kenőolaj	280	—	Nyereségáthozat 1916. évről	17039 43
Kezelési költség	1857	86	Összes jövedelem	12350 54
Gépjavitás	155	90		
Fizetések	5752	38		
Biztosítás	809	75		
Adó	1692	08		
Illeték és bélyeg	139	84		
Kamatok	1392	67		
Betegsegélyezési járulék	283	20		
Nyersolaj	2262	23		
Jutalék	8869	44		
Zsákelhasználás	837	69		
Idei nyereség	5056	93		
	29389	97		29389 97

Módos, 1917. évi szeptember hó 30-án.

A könyvelésért: Merzics Olga s. k.

Ezen mérleg- és eredmény-számla a fő- és segédkönyvekkel mindenben megegyezőnek találtatott.

Kelt Módoson, 1917. évi október hó 10-én.

A FELSZÁMOLÓ-BIZOTTSÁG:

Zsíros József s. k.,
bizottsági tag.

Dr. Pavlovits György s. k.,
bizottsági tag.

Nyomatott Pleits Fer. Pálnál Nagyváradon.

Kiadó: Pleits Fer. Pál.